

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Завідувач кафедри міжкультурної
комунікації та перекладу**

_____ А. Й. Паславська

“ _____ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС

ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ СИНХРОННОГО ПЕРЕКЛАДУ

Освітній ступінь Бакалавр

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури

(переклад включно)

Освітня програма: Переклад (німецька мова)

Львів – 2019 рік

Силабус курсу «Прагматичні аспекти синхронного перекладу»

2019/2020 навчального року

Назва курсу	Прагматичні аспекти синхронного перекладу
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i> Спеціальність <i>035 Філологія</i> Спеціалізація <i>Переклад (німецька мова)</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Дяків Христина Юріївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Електронна адреса	khrystyna.dyakiv@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	https://lingua.lnu.edu.ua/employee/dyakiv-hrystyna-yurijivna

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	Щоп'ятниці, 16.40-18.00
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 417)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/department/mizhkulturnoji-komunikatsiji-ta-perekladu
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Прагматичні аспекти синхронного перекладу» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія для освітньої програми ОС «бакалавр», яка викладається в 7 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<i>Мета</i> курсу – формування базових теоретичних знань з синхронного перекладу як особливого виду прагмалінгвістичної діяльності, формування знань і практичних умінь про специфіку синхронного перекладу, принципи, методи та прийоми його здійснення на практиці; здобуття перекладацької майстерності та

	<p>вірний вибір перекладацької стратегії, зумовленої професійними потребами.</p> <p>Основне <i>завдання</i> курсу – ознайомити студентів з визначенням усного перекладу, його структурних відмінностей від інших форм перекладу, навчити визначати комунікативно-прагматичні параметри тексту і відповідно до них стратегію перекладу, ознайомити з історією виникнення та специфікою синхронного перекладу;</p> <p>висвітлити сутність синхронного перекладу та його моделі;</p> <p>ознайомити з критеріями оцінки якості синхронного перекладу;</p> <p>розкрити проблему неперекладності, адекватності і еквівалентності перекладу; представити різновиди вправ для тренування навичок синхронного перекладу; ознайомити з ознаками, моделями та моделюванням тексту; висвітлити прагматичні і психолінгвістичні аспекти синхронного перекладу; ознайомити зі способами запису вихідного тексту; розкрити проблему перекладу у мовній парі «німецька – українська»; ознайомити зі специфікою роботи перекладача в аспекті міжкультурної комунікації; навчити студентів принципам перекладацької компетенції; сформувати у студентів практичні уміння у сфері синхронного перекладу за допомогою різних вправ; навчити студентів використовувати специфічне кодування для покращення якості перекладу; тренувати у студентів здібності до запам'ятовування; навчити студентів перекладацьких стратегій; навчити студентів розрізняти важливу інформацію від другорядної; вказати і опрацювати психолінгвістичні особливості синхронного перекладу; тренувати у студентів швидке переключання з однієї мови на іншу; опрацювати специфічні синтаксичні, лексичні та граматичні структури німецької мови та варіанти їх перекладу; тренувати галузевий синхронний переклад: діловий, публіцистичний, технічний, художній стилі.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;"><i>Основна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Best Joanna, Kalina Sylvia (Hgg.): Übersetzen und Dolmetschen. Eine Orientierungshilfe. Tübingen und Basel: A. Francke Verlag, 2002. – 341 S. 2. Kurz Ingrid: Simultandolmetschen als Gegenstand der interdisziplinären Forschung. Wien: WUV-Universitätsverlag, 1996. – 201 S. 3. Pöchhacker Franz: Simultandolmetschen als komplexes Handeln. Tübingen: Narr Verlag, 1994. – 306 S. 4. Salevsky Heidemarie: Probleme des Simultandolmetschens: Eine Studie zur Handlungsspezifik. Berlin: Linguistische Studien / Zentralinstitut für Sprachwissenschaft der Akademie der Wissenschaften der DDR / Reihe A; 154, 1987. – 148 S. 5. Übersetzen und Dolmetschen. Modelle, Methoden, Technologie / Hrsg. Klaus Schubert. Tübingen: Narr Verlag, Band 4/1, 2003. – 263 S. <p style="text-align: center;"><i>Додаткова</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. Доступний з:

	<p>http://www.classes.ru/grammar/_109.Komissarov_Sovremennoe_perevodovedenie/html/7-.html</p> <p>2. Самойленко С. А. Безеквівалентні терміни та їх переклад // Филологические науки/6. Актуальные проблемы перевода. Дніпропетровський університет економіки та права. Доступний з: http://www.rusnauka.com/30_NIEK_2009/Philologia/54179.doc.htm</p> <p>3. Кардашова Н. Лінгвокультурні, соціокультурні та міжкультурні проблеми перекладу. Доступний з: http://www.nbu.gov.ua/PORTAL/soc_gum/Nz/89_1/statti/41.pdf</p> <p>4. О. Донецкая. Соотношение понятий «межкультурная компетенция» и переводческая компетенция». Доступний з: http://www.russisches-haus.de/artikelansicht.php?aid=25&lang=ru</p> <p>5. Kupsch-Losereit S. Die kulturelle Kompetenz des Translators. Доступний з: http://www.fask.uni-mainz.de/user/kupsch/kulturkompetenz.html</p> <p style="text-align: center;">Интернет-ресурси</p> <p>1. http://www.fask.uni-mainz.de/user/kupsch/web.html 2. http://www.fask.uni-mainz.de/user/kupsch/biblio.html 3. http://www.uwasa.fi/comm./termino/ 4. http://www.logos.it 5. http://accurapid.com/journal/links.htm 6. http://europa.eu.int/comm./translation/de 7. http://rzaix340.rz.uni-leipzig.de/~xlatio/ 8. http://rzaix340.rz.uni-leipzig.de/~latio/softtab.htm 9. http://www.uni-saarland.de/fak4/fr46/deutsch/www.htm 10. http://www.loc.gov 11. http://www.dblink.de</p>
Тривалість курсу	Один семестр (8), 90 год.
Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90. 20 годин аудиторних занять, з них 10 годин лекцій, 10 годин практичних занять. 70 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде знати : <ul style="list-style-type: none"> • знати визначення усного перекладу, його структурних відмінностей від інших форм перекладу. • особливості соціальних ролей і позицій комунікантів, особливості • синхронного перекладу як комунікативного процесу; особливості німецької української лінгвокультур; психологічні особливості синхронного перекладу; • способи кодування • інформації; способи відсіювання менш важливої інформації під час синхронного перекладу. • особливості синхронного перекладу як комунікативного процесу;

	<ul style="list-style-type: none"> • стратегії перекладу німецьких мовних структур; • психологічні особливості синхронного перекладу; • способи кодування інформації; • способи відсіювання менш важливої інформації під час синхронного перекладу. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде <i>вміти</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати комунікативно-прагматичні параметри тексту і відповідно до них стратегію перекладу; • розуміти специфіку комунікативної ситуації; застосовувати стратегії синхронного перекладу; перекладати терміни відповідно до комунікативно-прагматичних параметрів тексту; • передавати безеквівалентні терміни за принципом пошуку відповідників для реалій; сформувати культурну та міжкультурну компетенції перекладача.розуміти специфіку комунікативної ситуації; • застосовувати стратегії синхронного перекладу; • перекладати терміни відповідно до комунікативно-прагматичних параметрів тексту; • передавати безеквівалентні терміни за принципом пошуку відповідників для реалій; • сформувати культурну та міжкультурну компетенції перекладача.
Ключові слова	Синхронний переклад, прагмалінгвістика, скоропис, галузевий синхронний переклад, стратегії перекладу
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій, виконання самостійної роботи для кращого розуміння тем.
Теми	Згідно зі СХЕМОЮ КУРСУ (додається)
Підсумковий контроль	Залік в кінці семестру Виставляється автоматично на підставі врахування поточної успішності протягом семестру. Проміжне оцінювання (усне опитування, тест), поточне оцінювання (відповіді і виступи на практичних заняттях, самостійна позааудиторна робота (в т.ч. виконання домашніх завдань), тематичні контрольні роботи (у формі тесту, відповідей на теоретичні запитання, розв'язання практичних завдань, виконання індивідуальних завдань), відвідуваність), підсумкове модульне оцінювання (тест/теоретичні питання), підсумкове семестрове оцінювання (у формі заліку за результатами поточної успішності).
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: «Перша іноземна мова», «Українська мова», «Практика перекладу», «Послідовний переклад», достатніх для сприйняття категоріального апарату в рамках дисципліни «Прагматичні аспекти синхронного перекладу».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на: - формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю; - забезпечення мисленневої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру);

	<p>- методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.</p> <p>Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: інформаційно-рецептивні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження) методи; проблемний виклад навчального матеріалу; частково-пошуковий та дослідницький методи; наочні (робота з таблицями, схемами тощо); практичні заняття, індивідуальні завдання (підготовка реферату тощо), інтерактивні методи (презентація, евристичні бесіди, дискусії, «мозковий штурм»), конкурси з практичними завданнями та їхнє подальше обговорення, проект, проведення творчих заходів, використання мультимедійних комп'ютерних програм та залучення носіїв мови).</p>																
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Студенти використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідної інформації до конкретної теми, а також під час виконання індивідуальних завдань.</p> <p>Для проведення аудиторних занять потрібні ноутбук і проектор.</p>																
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент/ка отримує оцінку за залік на основі оцінок, які він/вона отримав/ла за відповіді на практичних заняттях. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів; • дві модульні контрольні роботи: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів (2 x 10); • відвідування аудиторних занять: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10 балів; • самостійна робота: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів. <p>Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання модульної контрольної роботи</p> <table border="1" data-bbox="555 1646 1524 2072"> <thead> <tr> <th>Кількість балів</th> <th>% правильних відповідей</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>100 – 96</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>95 – 91</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>90 – 86</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>85 – 81</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>80 – 76</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>75 – 71</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>70 – 66</td> </tr> </tbody> </table>	Кількість балів	% правильних відповідей	10	100 – 96	9	95 – 91	8	90 – 86	7	85 – 81	6	80 – 76	5	75 – 71	4	70 – 66
Кількість балів	% правильних відповідей																
10	100 – 96																
9	95 – 91																
8	90 – 86																
7	85 – 81																
6	80 – 76																
5	75 – 71																
4	70 – 66																

3	65 – 61
2	60 – 56
1	55 – 51
0	50 і менше

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни «Прагматичні аспекти синхронного перекладу». Зміст СРС з дисципліни «Прагматичні аспекти синхронного перекладу» складається з таких видів роботи: опрацювання теоретичних основ прослуханого матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом і пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу (індивідуальне завдання: представлення здійсненої роботи у формі захисту реферату або презентації); тренування перекладацьких навичок на основі вільного вибору матеріалів; підготовка до контрольних робіт. Очікується, що протягом семестру кожен студент представить викладачеві щонайменше 2 роботи, передбачені планом на самостійне виконання.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на аудиторне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або в інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які опрацьовували на занятті, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань (самостійна робота). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зародки синхронного перекладу. 2. Переклад конференцій. 3. Техніка синхронного перекладу. 4. Модель синхронного перекладу Гервера. 5. Модель синхронного перекладу Мозера. 6. Модель синхронного перекладу Чернова. 7. Модель синхронного перекладу Ширяєва. 8. Рецепція при синхронному перекладі. 9. Транспозиція при синхронному перекладі. 10. Реалізація синхронного перекладу. 11. Перебіг процесу синхронного перекладу. 12. Переклад, спрямований на реципієнта. 13. Теорія «скопосу» Райса-Фермеера. 14. Критерії текстuality за Бограном та Дресслером. 15. Типології тексту, мовця та реципієнта. 16. Критерії оцінки усного перекладу. 17. Ознаки усного тексту. 18. Співвідношення тексту та мовлення. 19. Моделювання тексту. 20. Способи транскрипції вихідного тексту. 21. Проблеми перекладу у мовній парі «німецька – українська». 22. Вправи для синхронного перекладу: Shadowing, Switching, Clozure-вправи. 23. Психологічні особливості ситуації синхронного перекладу. 24. Нейрофізіологічні основи процесу синхронного перекладу. 25. Стресові фактори у ситуації синхронного перекладу, моделі страху.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

2019/2020 н. р., семестр 8

Дата	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
	Змістовий модуль 1. Виникнення синхронного перекладу та його особливості.				
13.03. 2020 р.	Тема 1. Виникнення та історія розвитку синхронного перекладу. Дефініція синхронного перекладу, його моделі.	лекція	Основна: 2 , с. 19–34. Додаткова: 3 , с. 201–268.	Тема 1. (12 год.) Основна: 2 , с. 19–34. Додаткова: 3 , с. 201–268. Моделі синхронного перекладу Гервера, Мозера, Чернова, Ширяєва.	13.03–19.03. 2020 р.
20.03. 2020 р.	Виникнення та історія розвитку синхронного перекладу. Дефініція синхронного перекладу, його моделі.	практичне заняття		Текст для синхронного перекладу: Kuscheltier-Komplex http://www.gofeminin.de/erfahrungsberichte/kuscheltier-komplex-d17159c245274.html	
27.03. 2020 р.	Тема 2. Фахова специфіка синхронного перекладу. Якість перекладу, його критерії. Теорія «скопосу».	лекція	Основна: 4 , с. 39–41; С. 42 – 76. 2 , с. 35 – 70. Додаткова: 3 , с. 270–285.	Тема 2. (14 год.) Основна: 4 , с. 39–41; С. 42 – 76. 2 , с. 35 – 70. Самостійне опрацювання теми: Рецепція при синхронному перекладі. Типології тексту, мовця та реципієнта. 1, 3.	27.03–02.04. 2020 р.

3.04. 2020 р.	Фахова специфіка синхронного перекладу. Якість перекладу, його критерії. Теорія «скопосу». Рецепція при синхронному перекладі. Типології тексту, мовця та реципієнта.	практичне заняття		Текст для синхронного перекладу: Wie Mann sein muss, damit Frauen ihn lieben http://www.welt.de/vermischtes/article738778/Wie-Mann-sein-muss-damit-Frauen-ihn-lieben.html	
	Змістовий модуль 2. Рецепція вихідного тексту, її психологічні особливості.				
10.04. 2020 р.	Тема 3. Роль тексту у системі перекладу.	лекція	Основна: 3 , с. 91 – 115.; Додаткова: 3 , 81–103. Інтернет-ресурси: 1, 3	Тема 5 (18 год.) Основна: 3 , с. 91 – 115.; Самостійна робота: Ознаки усного тексту. Співвідношення тексту та мовлення. Моделювання тексту. Інтернет-ресурси: 1, 3	10.04–16.04. 2020 р.
17.04. 2020 р.	Роль тексту у системі перекладу. Ознаки усного тексту. Співвідношення тексту та мовлення. Моделювання тексту.	практичне заняття		Відео для синхронного перекладу: Gauck im ZDF-Sommerinterview.	
24.04. 2020 р.	Тема 4. Способи кодування вихідного тексту. Різновиди вправ для синхронного перекладу.	лекція	Основна: 3 , с. 155–158; 4 , с. 77–100, 100-128. Інтернет-ресурси: 1, 3	Тема 6 (12 год.) Основна: : 3 , с. 155–158; 4 , с. 77–100, 100-128. Самостійна робота: Проблеми перекладу у мовній парі «німецька – українська».	24.04–29.04. 2020 р.

30.04. 2020 р.	Способи кодування вихідного тексту. Різновиди вправ для синхронного перекладу.	практичне заняття			
07.05. 2020 р.	Тема 5. Синхронний переклад з психологічної точки зору.	лекція	Основна: 1 , с. 72–98. Інтернет-ресурси: 3, 4, 5	Тема 7. (14 год.) Основна: 1 , с. 72–98. Інтернет-ресурси: 3, 4, 5 Самостійна робота: Психологічні особливості ситуації синхронного перекладу. Нейрофізіологічні основи процесу синхронного перекладу. Стресові фактори у ситуації синхронного перекладу, моделі страху.	07.05–13.05. 2020 р.
15.05. 2020 р.	Синхронний переклад з психологічної точки зору. Психологічні особливості ситуації синхронного перекладу. Нейрофізіологічні основи процесу синхронного перекладу. Стресові фактори у ситуації синхронного перекладу, моделі страху. Письмова модульна робота (ЗМ1+ЗМ2)	практичне заняття тестове опитування (письмове)			